



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců Mgr. Jana Čížka a JUDr. Milana Podhrázkého ve věci

žalobce: **Z. Ch.**
bytem K. T., P.

proti

žalovanému: **Městský úřad Čelákovice**
sídlem náměstí 5. května 1, Čelákovice

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

- I.** Určuje se, že provedení kontrolní prohlídky podle § 133 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, úředními osobami žalovaného dne 20. 7. 2017 na zahradě u domu č. p. X na pozemku p. č. st. X v k. ú. a obci Č. bylo nezákonným zásahem.
- II.** Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 2 191,80 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 20. 9. 2017 se žalobce domáhal, aby soud určil, že provedení kontrolní prohlídky podle § 133 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) úředními osobami žalovaného dne 20. 7. 2017 na zahradě u domu č. p. X v Č. bylo nezákonným zásahem.

2. V žalobě uvedl, že dne 20. 7. 2017 v 10:30 hodin žalovaný provedl na stavbě rodinného domu č. p. X na pozemku st. X v k. ú. Č. kontrolní prohlídku podle § 133 stavebního zákona. Touto prohlídkou byl zkrácen na svém právu na nedotknutelnost obydlí, právu na zákonné projednání jeho žádosti o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby kotelny a skladu na pozemku st. X v k. ú. Č. (dále jen „stavba kotelny a skladu“), a na svém právu na soukromí. Podle žalobce neměly úřední osoby žalovaného oprávnění vstoupit do jeho obydlí, ledaže to podle § 172 odst. 3 stavebního zákona bylo nezbytné pro ochranu života, zdraví nebo bezpečnosti osob. Neměly jej, ani pokud by jim ke vstupu žalobce udělil souhlas, neboť § 172 odst. 3 stavebního zákona chrání práva neznalé osoby před zneužíváním úřední moci. Žalovaný navíc souhlas s provedením kontrolní prohlídky nezískal, neboť žalobce již do protokolu o prohlídce uvedl, že ji považuje za nelegální. Žalobce dále uvedl, že k porušení jeho soukromí došlo i tím, že úřední osoba žalovaného Ing. J. Č. si pořizovala fotografie žalobcova obydlí a jeho osoby, ačkoliv s tím nesouhlasil.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť s podáním žaloby nevyčkal až na rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ve věci jeho žádosti. Dále uvedl, že žalobce proti kontrolní prohlídce na místě nic nenamítal. Žalovaný vstoupil pouze na pozemek žalobce, do jeho obydlí nevstupoval, neboť to nebylo potřeba k dosažení účelu kontrolní prohlídky. Dále uvedl, že fotodokumentaci pořizoval, neboť potřeboval objektivně zachytit skutečný stav na místě pro případ nejasností při povolování stavby. Žalovaný nejprve nic nenamítal, teprve po pořízení fotografií vyjádřil nesouhlas.
4. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že obydlím je jakýkoliv prostor, který slouží k naplňování práva na soukromí a je dostatečně oddělen od veřejného prostoru, k čemuž poukázal na komentářovou literaturu k Listině základní práv a svobod, vyhlášené pod č. 2/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina“). Dále nesouhlasil, že proti prohlídce neměl námitky, neboť poté, co obdržel výzvu k účasti na ní, žalovanému sdělil, že žalovaný není oprávněn kontrolní prohlídku provést, neboť žalobce se domáhá jen vydání územního rozhodnutí. Proti výzvě podal žalobce dne 18. 7. 2017 opravný prostředek. Konečně uvedl, s pořizováním fotodokumentace nesouhlasil již od počátku, avšak úřední osoba jeho námitky ignorovala.
5. Během ústního jednání dne 3. 4. 2018 účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalobce navrhl provést důkaz výslechem svědkyně Ing. I. L., která byla jednou z úředních osob provádějících kontrolní prohlídku. Soud však tento návrh zamítl, neboť veškeré skutečnosti podstatné pro posouzení věci jsou zachyceny ve správním spise.
6. Z výpisu z katastru soud zjistil, že žalobce je spoluvlastníkem pozemku St. X, na němž stojí stavba rodinného domu č. p. X, rodinný dům, v k. ú. a obci Č..
7. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 19. 6. 2017 podal žalobce spolu s Mgr. H. Ch., Ph.D., (dále jen „druhá žadatelka“) k žalovanému žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby kotelny a skladu na pozemku st. X v k. ú. Č.. Výzvou ze dne 27. 6. 2017, č. j. X, žalovaný vyzval žalobce a druhou žadatelku, aby svou žádost upřesnili a doplnili a současně usnesením územní řízení přerušil. Výzvou ze dne 3. 7. 2017, č. j. X, žalovaný vyzval podle § 133 odst. 4 stavebního zákona žalobce a druhou žadatelku k účasti na kontrolní prohlídce stavby rodinného domu č. p. X na pozemku p. č. st. X v k. ú. Č.. Její konání zdůvodnil nutností prohlídky pozemku k posouzení a objasnění žádosti o umístění stavby kotelny a skladu.

8. V reakci na tuto výzvu žalobce podáním doručeným dne 4. 7. 2017 žalovanému sdělil, že žalovaný podle § 133 stavebního zákona není oprávněn kontrolní prohlídku provést, neboť z tohoto ustanovení výslovně neplyne, že ji lze provést i za účelem objasnění žádosti o vydání územního rozhodnutí. Taktéž namítl, že nebyl poučen o opravném prostředku proti výzvě. Dne 18. 7. 2017 žalobce podal „[o]pravný prostředek proti rozhodnutí o kontrolní prohlídce“, neboť žalovaný na jeho předchozí podání nereagoval. Krajský úřad Středočeského kraje tento opravný prostředek posoudil jako odvolání, které rozhodnutím ze dne 21. 8. 2017, č. j. X, zamítl jako nepřipustné. Z vlastní úřední činnosti je soudu známo, že žalobce napadl tohoto rozhodnutí žalobou, kterou zdejší soud usnesením ze dne 19. 9. 2017, č. j. X, odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) a § 70 písm. c) s. ř. s. pro nepřipustnost.
9. Dne 20. 7. 2017 se na pozemku p. č. st. X konala kontrolní prohlídka za účasti žalobce a dvou úředních osob žalovaného Ing. J. Č. a Ing. I. L.. V protokolu o kontrolní prohlídce z téhož dne žalovaný uvedl, že kontrolní prohlídka je prováděna podle § 134 odst. 5 stavebního zákona, podle něhož se na kontrolu stavebního pozemku přiměřeně použije postup podle § 133 a § 134 stavebního zákona. Zjišťováno mělo být především, zda řešení navržené v žádosti lze v daném místě realizovat, zda se jedná o přístavbu nebo samostatnou stavbu. Měl být objasněn předmět žádosti a nesrovnalosti v předložené projektové dokumentaci. Do protokolu žalobce mj. uvedl, že považuje prohlídku za nelegální, neboť řízení před žalovaným je vedeno o žádosti o umístění stavby, nikoliv ve věci stavebního řádu. Trval na svém opravném prostředku a požádal o jeho postoupení Krajskému úřadu Středočeského kraje. Dále z protokolu plyne, že prohlídka se konala na zahradě domu, samotná stavba rodinného domu nebyla žalobcem zpřístupněna. Žalobce též nesouhlasil s pořízením fotodokumentace. Protokol je podepsán úředními osobami žalovaného, žalobce podpis odepřel s odůvodněním, že nemá důvěru v přítomné pracovníky žalovaného a kontrolní prohlídku považuje za nelegální. K protokolu je připojeno šest fotografií vnější části rodinného domu a místa, kde má být stavba kotelny a skladu umístěna. Na třech fotografiích je zachycen též žalobce.
10. Z nedatované fotografie předložené žalobcem plyne, že úřední osoby žalovaného byly přítomny na zahradě, která se zřejmě nachází u žalobcova domu, přičemž jedna z nich pořizovala fotografie mobilním telefonem.
11. Z obsahu správního spisu dále plyne, že rozhodnutím ze dne 18. 9. 2017, č. j. X, žalovaný rozhodl o umístění stavby kotelny a skladu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, jímž brojil proti části výroku územního rozhodnutí, v níž žalovaný stanovil, že umístěná stavba vyžaduje ohlášení. Krajský úřad Středočeského kraje rozhodnutím ze dne 20. 12. 2017, č. j. X, žalobci vyhověl a změnil rozhodnutí žalovaného tak, že umístěná stavba nevyžaduje ohlášení ani stavební povolení.
12. Soud předně zkoumal přípustnost žaloby (§ 85 s. ř. s.). Žalovaný namítl, že žalobce před podáním žaloby nevyčerpal všechny řádné opravné prostředky, které správní řád připouští. Soud konstatuje, že žalobce se v žalobě domáhá toliko určení, že zásah žalovaného byl nezákonný. V takovém případě žalobce není povinen vyčerpat jiné právní prostředky sloužící k jeho ochraně [srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 5. 12. 2017, č. j. X, bod 49; retrospektivní aplikace těchto závěrů na projednávanou věc je přípustná, neboť žalobci tím nebude odepřena soudní ochrana, k tomu též viz body 51 až 53 tohoto rozsudku; všechna citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz]. Soud nadto dodává, že jak proti nařízení, tak proti způsobu provedení kontrolní prohlídky podle § 133 stavebního zákona se nelze domáhat ochrany jinými prostředky ve smyslu § 85 s. ř. s., které poskytuje správní řád a stavební zákon. Prostředkem ochrany není ani odvolání proti konečnému rozhodnutí o umístění stavby. Předmětem územního řízení totiž bylo umístění žalobcovy stavby, tedy odlišná otázka, než o kterou jde v této věci (provedení kontrolní prohlídky). Nadřízený správní orgán se sice

procesním postupem žalovaného v odvolacím řízení zabývá, nicméně pouze v souvislosti se zákonností jím přezkoumávaného rozhodnutí o umístění stavby. K případnému porušení žalobcových práv v průběhu řízení přihlíží pouze tehdy, pokud mohlo mít vliv na zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí, a nemůže tak ve výroku svého rozhodnutí autoritativně určit, zda kontrolní prohlídka byla (či nikoliv) žalovaným provedena v souladu s právními předpisy.

13. Soud tedy po ověření včasnosti žaloby (§ 84 odst. 1 s. ř. s.) přistoupil k posouzení věci samé. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
14. Podle § 133 odst. 1 stavebního zákona „[s]tavební úřad provádí kontrolní prohlídku rozestavěné stavby ve fázi uvedené v podmínkách stavebního povolení, v plánu kontrolních prohlídek stavby, před vydáním kolaudačního souhlasu a v případech, kdy má být nařízeno neodkladné odstranění stavby, nutné zabezpečovací práce, nezbytné úpravy nebo vyklížení stavby; může provést kontrolní prohlídku též u nařízených udržovacích prací, u odstraňované stavby a v jiných případech, kdy je to pro plnění úkolů stavebního řádu potřebné.“
15. Podle § 172 odst. 1 stavebního zákona „[p]ověřený zaměstnanec stavebního úřadu, orgánu územního plánování a orgánu obce (dále jen ‚oprávněná úřední osoba‘), pokud plní úkoly podle tohoto zákona, je oprávněn vstupovat na cizí pozemky, stavby a do staveb s vědomím jejich vlastníků při [písm. a)] zjišťování stavu stavby a pozemku, [písm. b)] opatřování důkazů a dalších podkladů pro vydání správního rozhodnutí nebo opatření.“
16. Podle § 172 odst. 3 stavebního zákona „[d]o obydlí může oprávněná úřední osoba vstoupit, jen pokud je to nezbytné pro ochranu života, zdraví nebo bezpečnosti osob. Pokud je obydlí užíváno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, může do něj oprávněná úřední osoba vstoupit též, je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy podle tohoto zákona. Uživatel obydlí je v uvedených případech povinen oprávněné úřední osobě vstup do obydlí umožnit.“
17. Podle ustálené judikatury správních soudů platí, že k tomu, aby mohlo být žalobě na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 s. ř. s. vyhověno, musí být naplněny definiční znaky, jak je vymezil NSS již ve svém rozsudku ze dne 17. 3. 2005, č. j. X, publ. pod č. X Sb. NSS. Tyto podmínky spočívají v tom, že žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo přímo proti němu zasaženo (5. podmínka), přičemž zásah nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování zásahu (6. podmínka). Všechny uvedené podmínky musí být naplněny kumulativně. Poslední z uvedených podmínek byla v důsledku novelizace s. ř. s. zákonem č. 303/2011 Sb. změněna v tom smyslu, že domáhat se lze i určení toho, že zásah byl nezákonný, což je i daný případ. Podmínka, že zásah v době rozhodování soudu musí trvat anebo musí alespoň hrozit jeho opakování, se tedy neuplatní.
18. Soud se nejprve zabýval čtvrtou podmínkou. Kontrolní prohlídka bezesporu představuje úkon správního orgánu, který je způsobilý zasáhnout do práv osoby, která je vlastníkem stavby nebo pozemku, na němž má být prováděna. Jedná se o faktický kontrolní úkon stavebního úřadu, který nemá formu rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Formalizované rozhodnutí je vydáváno pouze tehdy, pokud vlastník pozemku brání oprávněné úřední osobě nebo přizvaným osobám ve vstupu. V takovém případě je stavební úřad oprávněn nařídit mu rozhodnutím umožnění vstupu (§ 172 odst. 5 ve spojení s § 133 odst. 6 stavebního zákona), přičemž proti tomuto rozhodnutí se lze bránit žalobou proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 11. 2015, č. j. X, publ. pod č. X Sb. NSS). V dané věci však takové rozhodnutí nebylo vydáno a žaloba směřuje přímo proti provedení kontrolní prohlídky. Čtvrtá podmínka shora uvedeného testu je tedy splněna.

19. Soud proto dále zkoumal zákonnost kontrolní prohlídky (třetí podmínka). Ta byla v daném případě nařízena za účelem prohlídky pozemku a objasnění žalobcovy žádosti o územní rozhodnutí, jak vyplývá z výzvy k účasti na kontrolní prohlídce ze dne 3. 7. 2017. K takovému účelu však tento institut neslouží. Kontrolní prohlídku lze provést pouze v případech uvedených v § 133 odst. 1 a § 134 odst. 5 stavebního zákona. Žádná ze situací uvedených v těchto ustanoveních však nedopadá na nyní posuzovanou věc. Zjištění skutkového stavu pro posouzení žádosti o vydání územního rozhodnutí není úkonem potřebným „*pro plnění úkolů stavebního řádu*“ ve smyslu § 133 odst. 1 *in fine* stavebního zákona, neboť vydání územního rozhodnutí předchází úkonům stavebního řádu upraveným v § 103 a násl. stavebního zákona. Tohoto ustanovení lze tedy použít až ve fázi povolování staveb, povolování jejich užívání a jejich odstraňování. Stejně tak nelze na daný případ aplikovat ani § 134 odst. 5 *in fine* stavebního zákona, podle něhož lze kontrolní prohlídku provést „*na stavebním pozemku*“. Žalobcův pozemek však v době územního řízení ještě nebyl ve vztahu k povolovanému záměru stavebním pozemkem. Tím by se případně stal až po právní moci rozhodnutí o umístění stavby [viz § 2 odst. 1 písm. b) stavebního zákona].
20. Navíc je třeba uvést, že provedení kontrolní prohlídky v daném případě neodpovídá účelu tohoto institutu. Předmětem kontrolní prohlídky je kontrola plnění veřejnoprávních povinností stavebníka při provádění stavby, kontrola údržby stavby, jejího stavebně technického stavu, způsobu užívání a plnění dalších povinností podle stavebního řádu (§ 133 odst. 2 stavebního zákona). Probíhá na podkladě ověřené projektové dokumentace, popřípadě dokumentace zpracované do úrovně dokumentace pro provedení stavby (§ 133 odst. 3 stavebního zákona), přičemž se ověřuje zejména soulad faktického stavu s touto dokumentací. Účelem kontrolní prohlídky nemůže být pouhé zjištění skutkového stavu nebo objasnění žádosti, tím spíše v řízení o umístění stavby, kdy ještě provádění stavby nebylo ani zahájeno.
21. Pokud tedy žalovaný považoval za potřebné před rozhodnutím o žádosti provést ohledání místa určeného k umístění stavby, měl správně postupovat podle § 87 odst. 1 stavebního zákona, podle něhož stavební úřad může před vydáním územního rozhodnutí nařídit ústní jednání spojené s ohledáním na místě. Pokud by postupoval podle tohoto ustanovení, nebylo by možné mu nic vytknout. V daném případě ovšem žalovaný nařízením a provedením kontrolní prohlídky podle § 133 stavebního zákona jednal v rozporu s účelem tohoto institutu a tím současně překročil pravomoci, které jsou mu stavebním zákonem svěřeny; jednal tedy *ultra vires*. Nejde přitom jen o formální nedostatek – zatímco ústního jednání mají právo se účastnit všichni účastníci řízení (a zástupci dotčených orgánů), u kontrolní prohlídky tomu tak zásadně není (srov. § 133 odst. 4 stavebního zákona) již jen proto, že kontrolní prohlídka vůbec nemusí být nařízena v rámci probíhajícího řízení. Postup, kdy stavební úřad nařídí kontrolní prohlídku namísto ústního jednání s ohledáním na místě, tak kráčí procesní práva účastníků řízení, neboť jim upírá možnost účastnit se provádění důkazů a vznášet k nim návrhy a námitky. Z hlediska zákonnosti tohoto postupu přitom nehraje roli, že žalobce sám byl kontrolní prohlídce přítomen a mohl se tedy fakticky k věci samé vyjádřit. Lze tak shrnout, že byla naplněna i třetí podmínka.
22. Nezákonným nařízením a provedením kontrolní prohlídky byl žalobce přímo zkrácen na svých právech zejména tím, že bylo nezákonným způsobem zasaženo do jeho práva na nedotknutelnost obydlí podle čl. X odst. 1 Listiny. V této souvislosti nelze přisvědčit námitce žalovaného, že úřední osoby do obydlí žalobce nevstoupily, neboť vstupovaly pouze na jeho pozemek. Výkladem pojmu obydlí se zabýval Ústavní soud například v plenárním nálezu ze dne 8. 6. 2010, sp. zn. X, vyhlášeném pod č. X Sb., v němž uvedl: „*Uvedenou koncepci, vycházející ze striktního rozlišování soukromého života jednotlivce realizovaného v prostorách užívaných k bydlení, jemuž je poskytována vyšší míra ochrany před potenciálně excesivními zásahy ze strany veřejné moci, od soukromého života osoby naplňovaného např. v jeho pracovním prostředí anebo v místech, která využívá k výkonu*

*zájmových činností resp. i nečinnosti v podobě prosté relaxace nebo k zábavě, považuje Ústavní soud [...] za nepřijatelnou, neboť má účel základního práva na soukromý život (viz např. náleží sp. zn. X ze dne 2. 11. 2009, bod 19). Ústavní soud je toho názoru, že zejména v dnešní době, kdy autonomie naplňování soukromého života a pracovní či zájmové aktivity spolu úzce souvisejí, nelze činit ostré prostorové oddělení soukromí v místech užívaných k bydlení od soukromí vytvářeném v místech a prostředí, sloužících k pracovní či podnikatelské činnosti anebo k uspokojování vlastních potřeb či zájmových aktivit [...].“ (Srov. bod 30 nálezu.) Obydlím je proto chápána celá prostorově vymezená životní sféra, „kterou si jednotlivec opatřil a pokud ji zbavil obecné přístupnosti, přičemž není rozhodující, kde se nachází či jak je vybavená, spadá tato pod materiální obsah [práva na nedotknutelnost obydlí] [...] Z naznačeného se podává logika toho, že vedle práva na soukromí v obydlí v úzkém smyslu, bývá v evropském prostoru uznáváno, že stejná ochrana dopadá i na prostory související s vlastním bytem jako takovým, tzn. např. na garáže, sklepy, terasy, pudy a další, jakož i na nezastavěné plochy typu dvorů, zahrad apod.“ (srov. komentář k čl. 12 Listiny in: W., E., Š., V., L., T., P., I. a kol.: *Listina základních práv a svobod - komentář*. Praha: W. K., 2012.). V dané věci je z fotodokumentace pořízené při kontrolní prohlídce zjevné, že prostor, na němž se úřední osoby nacházely, přímo navazuje na rodinný dům žalobce. Je veřejnosti nepřístupný, což lze usuzovat z toho, že na jedné z fotografií lze rozpoznat otevřenou vstupní branku na pozemek žalobce. Není tedy pochyb o tom, že v místech, kde byla prováděna kontrolní prohlídka, žalobce realizuje svůj soukromý život. V intencích shora citovaného nálezu se tedy jednalo o žalobcovu obydlí. Soud jen na okraj dodává, že skutečnost, že samotný rodinný dům na kontrolovaném pozemku je žalobcovým obydlím, nebyla mezi účastníky sporná.*

23. Žalovaný se nemůže dovolávat ani skutečnosti, že úřední osoby vstoupily na pozemek žalobce s jeho souhlasem. Je sice pravdou, že obsah protokolu o kontrolní prohlídce ze dne 20. 7. 2017 nasvědčuje tomu, že žalobce pozemek úředním osobám sám dobrovolně zpřístupnil. V protokolu totiž není zachyceno nic, co by svědčilo o tom, že jim bránil ve vstupu anebo že vyjádřil, byť jen implicitně nesouhlas s jejich vstupem. V průběhu úkonu namítal pouze to, že kontrolní prohlídka je nelegální, čímž v podstatě navázal na svá předchozí písemná podání, kterými napadal zákonnost výzvy k účasti na kontrolní prohlídce. Ani v žalobě neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že se úřední osoby dostaly na jeho pozemek proti jeho vůli. Nicméně ani skutečnost, že žalobce pravděpodobně úředním osobám umožnil vstup na pozemek, nelze žalobci přičítat k tíži. Žalobce totiž jednal zcela v souladu s výzvou žalovaného k účasti na kontrolní prohlídce, která jako veřejnoprávní akt správního orgánu požívá presumpce správnosti. Pokud se tedy podvolil kontrolní prohlídce, jednal zcela v souladu s povinnostmi, které mu byly žalovaným uloženy. Otázka, zda dobrovolně umožnil úředním osobám vstup na pozemek, tak není rozhodná pro posouzení existence zásahu do žalobcova práva na nedotknutelnost obydlí.
24. Stejně tak lze přisvědčit i žalobcovu tvrzení, že došlo k zásahu do jeho práv tím, že pracovnice žalovaného pořizovala fotografie jeho obydlí a žalobce samotného. Z čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny a § 86 věty první občanského zákoníku plyne, že zásahy do soukromí osoby pořizováním obrazových snímků ze strany orgánů veřejné moci jsou přípustné pouze na základě zákona a v jeho mezích. V daném případě ovšem byla kontrolní prohlídka provedena bez zákonné opory, neboť jak již bylo shora uvedeno, žalovaný jednal *ultra vires*. Došlo tedy k vybočení ze zákonného rámce úřední činnosti žalovaného a v takovém případě nelze oprávnění k pořízení fotodokumentace opřít o zákonnou licenci k vytvoření obrazového záznamu podle § 88 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). Z protokolu o provedení kontrolní prohlídky ze dne 20. 7. 2017 dále plyne, že žalobce vyjádřil nesouhlas s pořízením fotodokumentace. Není přitom podstatné, zda se takto vyslovil ještě před pořízením snímků anebo až poté. Nelze proto než konstatovat, že pořízením obrazových snímků bylo zasaženo do žalobcova práva na ochranu soukromí.

25. Lze tedy konstatovat, že byly naplněny i druhá a třetí podmínka důvodnosti zásahové žaloby. Soud nemá pochybnosti ani o splnění poslední páté podmínky, neboť ze všech okolností tohoto případu plyne, že zásah byl zaměřen přímo proti žalobci. Všechny podmínky důvodnosti zásahové žaloby tedy byly v daném případě naplněny.
26. Pouze nad rámec nutného odůvodnění soud dodává, že v daném případě v podstatě jediným pochybením žalovaného bylo, že na místo nařízení ústního jednání spojeného s ohledáním na místě podle § 87 odst. 1 stavebního zákona postupoval podle § 133 stavebního zákona a provedl kontrolní prohlídku. Žalobce na toto pochybení ještě před konáním kontrolní prohlídky včas upozornil písemnými podáními ze dne 4. 7. 2017 a 18. 7. 2017 a žalovaný tedy mohl včas toto pochybení napravit tak, že by nařídil ústní jednání spojené s ohledáním na místě, pokud by to považoval za potřebné. I přesto však z hlediska možnosti uplatnění svých procesních práv nebyl žalobce podle názoru soudu nikterak zkrácen, neboť mu byla zachována možnost být přítomen prohlídce místa stavby a vyjadřovat se ke všem skutečnostem a zjištěním, které úřední osoby během prohlídky učinily. Stejná práva by mohl uplatňovat i v případě, že by žalovaný nařídil ústní jednání spojené s ohledáním na místě. Uvedené pochybení žalovaného tedy z hlediska možnosti uplatnění procesních práv žalobce nemohlo mít žádný vliv na zákonnost výsledného rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl o umístění stavby kotelny a skladu. Jinou otázkou však je, zda postupem žalovaného nebyla upřena možnost realizace procesních práv ostatním účastníkům řízení, zejm. práva na účast při ohledání místa budoucí stavby a práva vyjádřit se k jeho průběhu a výsledkům. Touto otázkou se však soud s ohledem na vymezení předmětu sporu nemohl zabývat.
27. Ze všech shora uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto podle § 87 odst. 2 s. ř. s. rozhodl tak, že určil, že žalovaným provedený zásah by nezákonný.
28. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci z procesního hlediska plný úspěch, soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit mu náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení. Náhradu tvoří zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 2 000 Kč. Dále žalobce požadoval náhradu ušlého výdělku za dobu strávenou sepsáním žaloby (2 hodiny), sepsáním repliky k vyjádření žalovaného (1 hodina), přípravou na jednání soudu (2 hodiny) a účastí na jednání soudu dne 3. 4. 2018 (2 hodiny). Podle § 57 odst. 1 s. ř. s. patří mezi náklady řízení i ušlý výdělek účastníků. Jeho výši stanoví § 29 odst. 3 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů: „U účastníka, který není v pracovním poměru nebo v poměru obdobném pracovnímu poměru, je však výdělečně činný, podklad pro výpočet náhrady za ztrátu na výdělek tvoří částka, vypočtená ze základu daně z příjmů fyzických osob, dělená počtem pracovních hodin stanovených zvláštním právním předpisem připadajících na týž kalendářní rok. Pro výpočet náhrady ušlého výdělku se použije částka základu daně, podle které je určena poslední známá daňová povinnost, nejvýše však 486 000 Kč; [...]“. Žalobce předložil soudu platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2016, podle něhož v jeho případě základ daně činil 305 141 Kč. Po vydělení počtem pracovních hodin připadajících na rok 2016 (2000 hodin) tak činí podklad pro výpočet ušlého zisku částka 152,60 Kč. Soud přiznal žalobci ušlý zisk pouze za dobu odpovídající jeho účasti na ústním jednání dne 3. 4. 2018, které trvalo celkem 1 hodinu a 15 min (od 13:30 hod. do 14:45 hod.). Náhrada za ušlý zisk tak činí 191,80 Kč. Náhradu ušlého zisku za dobu strávenou sepsáním žaloby a repliky a přípravou na ústní jednání, soud žalobci nepřiznal, neboť se nejedná o činnosti, které by musel nezbytně vykonat na úkor své výdělečné činnosti. Nejde tedy o náklady žalobcem důvodně vynaložené, jejichž náhrada by měla být žalovanému uložena. Žádné jiné náklady (např. cestovné) žalobce netvrdil, ani nedoložil. Celkem tak činí náhrada důvodně vynaložených nákladů přiznaná žalobci 2 191,80 Kč.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 3. dubna 2018

Olga Stránská v. r.
předsedkyně senátu